

Citaten

Structuurvisie 2030

"Groen dus vitaal"

GEMEENTE UTRECHTSE HEUVELRUG • 28 januari 2010

Noot

In deze structuurvisie wordt met 'we' de gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug bedoeld.

P.7 • 1.1 Aanleiding

Om hier lijn in te krijgen, is voor onze gemeente deze structuurvisie opgesteld met afspraken op hoofdlijnen over hoe we belangen zullen wegen en welke structuren we willen veranderen. Zo komt er duidelijkheid voor de inwoners en belanghebbenden en komen wij sneller tot beslissingen als er vragen op ons af komen over het behoud van bestaande kwaliteiten of de versterking daarvan. We verwachten dat er ook meer samenhang in die beslissingen zal zitten. En we kunnen ook op eigen initiatief een aantal structurele verbeteringen invoeren waar we nieuwe mogelijkheden zien. Kortom, dit wordt ons kompas voor de toekomst!

P.10 • 1.4 Te nemen besluiten

De burger mag er op rekenen dat wij ons houden aan de voornemens in deze visie en ons ook daadwerkelijk conform de visie zullen gedragen. Omdat de wereld voortdurend verandert, zullen aanpassingen noodzakelijk en wenselijk zijn, maar niet nadat een discussie over die wijziging is gevoerd en de wijziging zelf als zodanig door ons is vastgesteld. De uitdaging is om daar waar dat kan (nog) beter om te gaan met de bestaande kwaliteiten van onze gemeente. Hierbij houden we rekening met de bestaande kaders en met het ontwikkelingsperspectief in de structuurvisie.

Ook vergunningverlening vindt plaats op basis van vigerende bestemmingsplannen. De structuurvisie wordt de komende jaren uitgewerkt om voldoende concreet te zijn voor vertaling in de toekomstige (bestemmings-) plannen.

P.20 • 2.2 Dorpen

Een korte beschrijving van elk dorp:

Amerongen

Amerongen ligt voor een groot deel op de zuidelijke helling van de Utrechtse Heuvelrug. In 1930 konden de smalle wegen het toenmalig verkeer al niet meer verwerken en werd ten noorden van de toenmalige bebouwing een rondweg aangelegd. Deze weg, een deel van de huidige N225, is nu de scheiding tussen het 'oude' en het 'nieuwe' dorp. Het 'oude' dorp heeft daardoor het karakteristieke van de vorige eeuwen kunnen behouden. De status van 'beschermde dorpsgezicht' zorgt voor de instandhouding van het stratenpatroon en de grote variatie in bebouwing: herenhuizen, (ex-) boerderijen en winkelwoningen in de nabijheid van het kasteel Amerongen.

P.26 • 3.1 Motto 'Groen dus vitaal'

Ons motto is: 'Groen dus vitaal'

In dit motto staat 'Groen' in zijn brede betekenis voorop en geeft daarmee tevens onze regionale en landelijke positie aan. Het is allereerst deze positie die we met de structuurvisie op duurzame wijze willen versterken. En dan vooral door het behouden en versterken van de bestaande kwaliteiten.

P.27 • 3.2 Kwaliteit van de leefomgeving

We streven naar een hoogwaardige kwaliteit van onze leefomgeving. Dit is een bindende kracht in onze gemeente. Dat leidt tot de volgende deelambities:

- Alleen iets veranderen als het echt een verbetering is ten opzichte van de huidige leefomgeving. En omdat onze leefomgeving al zo aantrekkelijk is, leidt dat tot een houding van bedachtzaamheid. Liever nog een keer een discussie voeren dan te snel een beslissing nemen.
- Werken met een integrale belangenafweging. Iedere vierkante meter van ons grondgebied is belegd met meerdere waarden. Er is vaak sprake van conflicterende waarden. Een goede afweging kan dus alleen gemaakt worden als belangen integraal worden samengebracht. Zelfs een klein verzoek van inwoners vraagt daarom om een integrale aanpak.
- Een groot belang hechten aan leefbaarheid en sociale samenhang. Draagt een ontwikkeling ook echt bij aan de verbetering van de sociale kwaliteiten van de dorpen? Dit uit zich bijvoorbeeld in aandacht voor betrokkenheid van inwoners bij allerlei vraagstukken, want zij weten het meest over die leefbaarheid. De structuurvisie met de vele discussies en het uitgebreide proces is daarvan een voorbeeld. Het uit zich ook in de wijze waarop beleidsinformatie wordt verzameld, waarbij 'het dorp' centraal staat.
- Bijdragen aan een werkelijk duurzame omgeving. Een omgeving die voor onze kinderen net zo aantrekkelijk is als voor ons. Altijd een keuze voor het hoogst mogelijke niveau van duurzaamheid als kompas, ook al is het niet altijd voor 100% te realiseren. Voor de uitwerking van het begrip duurzaamheid in de Uitvoeringsagenda van deze structuurvisie (hoofdstuk 7) hanteren wij de volgende principes die nauw aansluiten op bovenstaande ambities:

- Wij koesteren de unieke kwaliteit van landschap, natuur, groen, cultuurhistorie en archeologie in onze gemeente en verbeteren deze waar mogelijk. We willen een robuuste groenstructuur waarin de cultuurhistorische en archeologische waarden tot hun recht komen. Daarom staan we ruimtelijke ontwikkelingen alleen toe op plaatsen waar ze de groenstructuur niet aantasten en mogelijk zelfs versterken. We zetten in op ecologisch groen en hebben veel aandacht

voor water. We nemen maatregelen om oppervlaktewater zichtbaar te maken en schoon te houden, regenwater vast te houden en grondwater te beschermen.

P.28 • 3.3 'Groene' positie in de regio

Wij maken volop deel uit van het functionele systeem van West Nederland. Binnen dat systeem vervullen wij in de Utrechtse regio een aantal specifieke taken: de opvang van mensen in een rustige groene omgeving, de ontwikkeling van een hoofdstructuur voor natuur en de bescherming van waardevolle cultuurhistorie. Andere gemeenten vervullen de taak van bijvoorbeeld de opvang van woningen en weer andere hebben een groot aandeel in het maken van ruimte voor bedrijvigheid.

We willen daarvoor in de eerste plaats intensiever samenwerken met de Provincie Utrecht. Vooral op de beleidsterreinen van natuur, landschap en cultuurhistorie, maar ook voor onze vraagstukken op het gebied van de agrarische sector en mobiliteit moeten we, meer dan nu, als overheden samen optrekken. Wij denken dat het beleid daardoor effectiever kan worden omgezet in maatregelen. Ons vertrekpunt is daarbij de structuurvisie.

P.30 • Gradiënten in onze gemeente

De bijzondere omgevingskwaliteiten van de gemeente Utrechtse Heuvelrug zijn niet in eerste instantie gebonden aan de Utrechtse Heuvelrug zelf, maar vooral aan de overgangen van het gebied naar het lage land: de gradiënten. Op deze overgangen ontstaat namelijk onder invloed van de hoogteverschillen en de grondwaterstromen, een baaiert aan milieumomstandigheden die nu en in het verleden de basis voor bijzondere natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden zijn. Deze analyse zal ingrijpende gevolgen hebben voor de ruimtelijke keuzes die wij in de komende jaren zullen maken.

P.47 • 4.3.3 De ruimtelijke hoofdkeuzes

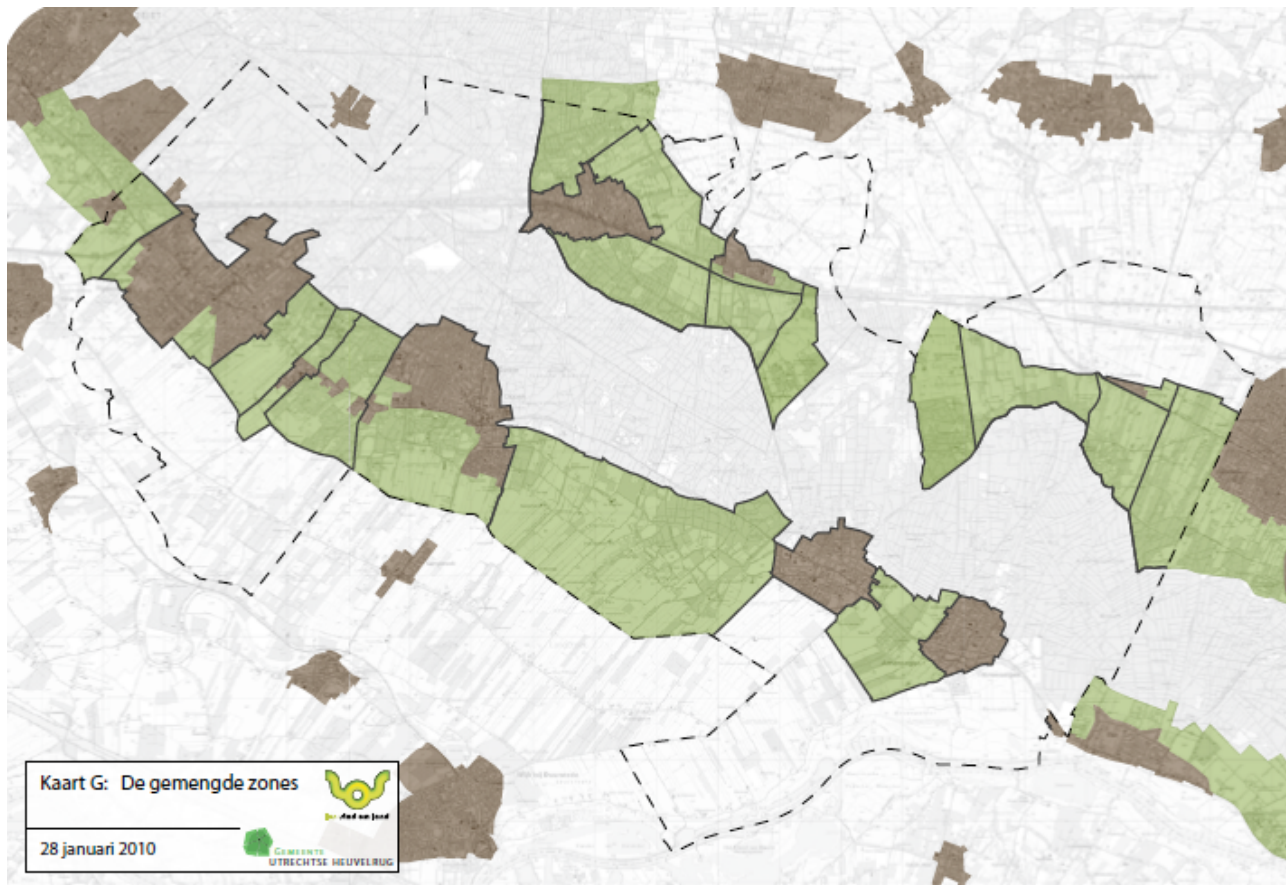
Heel de Heuvelrug

Ten eerste definiëren we de Utrechtse Heuvelrug in zijn grootst mogelijke vorm (kaart D). Het hogere middendeel en de volledige gradiënt nemen we mee in die basiseenheid Utrechtse Heuvelrug. Daarmee plaatsen we in één klap alle kwaliteiten, vraagstukken en ontwikkelingen die 'des heuvelrugs zijn' in één samenhangend beeld waarmee we maximaal inzetten op onze regionale positie en onze eigen beleving van de samenhangende kwaliteiten van de Utrechtse Heuvelrug. Een groot deel van de Ehs is terug te vinden in dit gebied.

P.50 • De gemengde zones

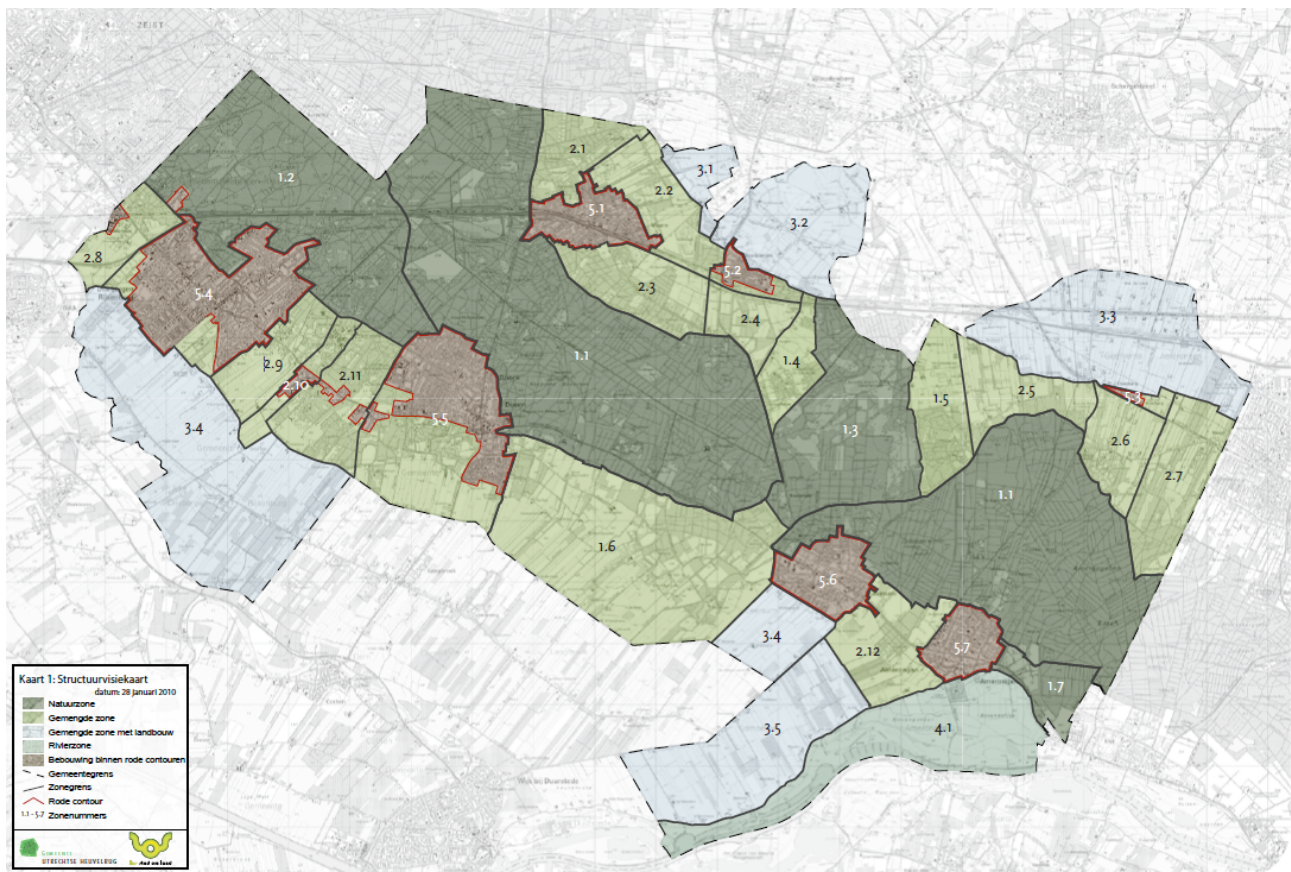
Op de gradiënt zijn nu de meest ingewikkelde gebieden met gemengde vormen van gebruik overgebleven (kaart G). Hierin liggen alle dorpen, bijna alle landgoederen, veel recreatieterreinen, waardevolle natuur (oude lanen, oude bossen, Kombos, enzovoort), de meeste infrastructuur en agrarische bedrijven. In deze gebieden moet een genuanceerd beleid gevoerd worden. We onderscheiden 19 gemengde zones die allemaal een complexe mix van functies hebben en ook heel verschillend zijn. Het loopt uiteen van natuur en cultuurhistorie bij kasteel Maarsbergen tot de bebouwde kom van Driebergen.

De structuurvisiekaart (kaart 1)

De hoofdaccenten verbeelden we in een aantal kleuren op de structuurvisiekaart:

- Donkergroen: Hoofdaccent op natuur. Dit zijn de gebiedsdelen die samen de hoofdstructuur voor natuur vormen. Bij iedere veranderingsvraag die zich hier aandient spannen we ons in om door die ontwikkeling meer kansen voor natuur te scheppen. Bijvoorbeeld door concentratie, vermindering van uitstralingseffecten, (her-)inrichting en andere vormen van beheer;
- Lichtgroen: Gemengde zone. Hier streven we naar een duurzame functiemenging. Maar wel in een grote bandbreedte. Soms is die menging vooral op natuur gericht, soms op de agrarische sector en soms is het een zeer brede mix van landbouw, cultuurhistorie, wonen, werken en natuur. Een veranderingsvraag (of het nu uitbreiding of herontwikkeling is) benaderen we integraal en we zoeken naar maatwerk. De verandering moet niet alleen een verbetering zijn voor de initiatiefnemer, maar ook voor andere belanghebbenden;
- Blauw: Gemengde zone met een flink aandeel van de agrarische sector. We willen ruimte bieden aan een breed scala aan functies en waarden, maar die moeten wel in een agrarisch landschapsbeeld passen en eraan bijdragen;
- Grijs: Bestaande dorpskernen en overige gebieden met een 'rode' contour.

Tussen Leersum en Amerongen (kaart 1, zone 2.12)

Amerongen en Leersum zijn, meer dan de andere dorpen in onze gemeente met elkaar verbonden. Zo is er bijvoorbeeld verhoudingsgewijs veel meer fietsverkeer tussen deze dorpen dan tussen de andere dorpen. We zien het als een noodzakelijke ontwikkeling dat er op het gebied van voorzieningen meer samenwerking plaatsvindt tussen de dorpen Leersum en Amerongen. Samen zijn ze groot genoeg om een volledig pakket aan voorzieningen te dragen. We stellen ons daarbij voor dat we steeds zoeken naar mogelijkheden om voorzieningen te spreiden over de twee dorpen, als ware het één dorp. Het tussengebied tussen Amerongen en Leersum wordt in deze visie steeds meer een gezamenlijke groene ruimte. We willen daartoe tussen Amerongen en Leersum een wandelgebied uitbouwen met onder andere een wandel- en landschappelijke route van kasteel Amerongen, via de dijk en Zuylestein naar Broekhuizen. En ook aan de hoge zijde willen we meer functionele en ruimtelijke samenhang tussen de enk van Leersum en die van Amerongen maken (kaart 2, project K). Daarnaast wordt er voor uitplaatsing van Leersumse bedrijven, conform de provinciale structuurvisie, een bescheiden ontwikkeling aansluitend op bedrijventerrein Amerongen voorgestaan. Voor de inpassing van een dergelijke ontwikkeling is het van groot belang dat dit gebied een zeer waardevolle verbinding vormt tussen de hoge en lage delen van de Utrechtse Heuvelrug, die aan de zuidzijde grenst aan een Natura 2000 gebied.